

може бути прикладом деархаїзації. Абрис – загальна характеристика явищ, осіб, огляд подій: *Абрис міжнародних подій*.

На периферії змін можна відзначити приватні, але по-своєму значущі явища, такі як фонетизація письмового мовлення в інтернет-спілкуванні, а також рідкісні ще, але знакові випадки виходу віртуальної лексики до «реалу» – використання найменувань комп'ютерної сфери для позначення явищ зовнішнього світу. Ці та інші явища, пов'язані з «цифровізацією мовного спілкування», ще належить дослідити та осмислити.

Література:

1. Паршин П. Б. Теоретические перевороты и методологический мятеж в лингвистике XX века. *Вопросы языкоznания*. 1996. №2. С. 20–54.
2. Пфандль Х. О силе и бессилии пуризма. Англицизмы и интернационализмы и их возможные альтернативы (на материале русского, словенского и хорватского языков). *Вопросы языкоznания*. 2003. №6. С. 108 –122.

УДК 378:81'243

Ніколаєнко В.В.

старший викладач кафедри романо-германської філології

РОЛЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У сучасному розумінні **лінгвокраїнознавство** – так би мовити «парасольковий» термін. Це відгалуження мовознавства являє собою стик лінгвістики з іншими гуманітарними дисциплінами. Інтереси його простягаються у історію, географію, економіку, державний устрій, політичне та культурне життя країни, мову якої вивчають, тощо. Лінгвокраїнознавство – це вивчення мови через культуру та культури через мову.

«Повне» вивчення будь-якої мови неможливе. Мова – це живий організм, а будь-якому організмові властиво постійно змінюватися, розвиватися, адаптуватися до вимог сьогодення, набувати нових форм вираження та прощатися із застарілими. Мова перебуває в постійному розвитку, тому процес її вивчення неможливо завершити.

За таких умов модернова філософська концепція «навчання впродовж життя» (*lifelong learning*) як найкраще підходить для тих, хто обрав мови своїм професійним кредо. В процесі вивчення іноземної мови (а також навчання іноземній мові) обидві сторони навчального процесу неодмінно стикаються з питанням володіння навичками **міжкультурної комунікації**. І це абсолютно природно, адже без знання особливостей спілкування та не маючи інформації про культуру країни, – або країн, мова яких вивчається, майже неможливо опанувати іноземну мову в достатньому ступені. Лінгвокраїнознавчі знання завжди були на вагу золота в системі загальних знань людини. У давні часи викладали класичні мови та трактували філософсько-релігійні тексти в школах винятково за допомогою культурологічних коментарів.

Наразі опанування «живих мов» також неможливе без осмислення культури та побуту країн, мови яких вивчають. У Франції в ХХ ст. долучення студентів до

національної культури на базі лінгвокрайнознавчого матеріалу стало обов'язковим завдяки реформі Фуше в рамках вивчення іноземних мов в університетах, а з 1950 р. циркуляром Міністерства національної освіти викладання *civilization – цивілізації* («національної культури») на заняттях стало обов'язковим у коледжах і ліцеях. Поняття міжкультурної комунікації ввів американський науковець Едвард Холл (*The silent language*, 1959), котрий трактує міжкультурну комунікацію як міжособистісну реакцію людей, які належать до різних культур.

Дослідженням взаємозв'язку мови і культури науковці почали займатися ще у XVII столітті (Ю. Габермас, Г. Гадамер, І. Кант, Ф. Ніцше, П. Сорокіна, І. Фіхте, З. Фройд, Ф. Шляермахер, О. Шпенглер та інші). Отже міжкультурна комунікація – це акт порозуміння або форма міжособистісного спілкування людей різних культур. Аспект міжкультурної комунікації у процесі вивчення іноземної мови дуже важливий та актуальний і сьогодні набуває прагматичного характеру. В процесі вивчення іноземної мови в центрі уваги знаходиться слово, тобто позначення певного предмета, явища, особи, діяльності, властивості тощо, яке ми зустрічаємо у повсякденному житті. Н. Г. Комлев уперше почав досліджувати культурно-історичний компонент значення слова. На думку науковця, слово відображає предмет або явище дійсності конкретної культури та формує при цьому певний асоціативний фон, який допомагає засвоювати нові лексеми та граматичні явища.

Засвоєння культурної складової іншомовної лексики – це вельми важлива умова успішного засвоєння вивченого матеріалу та, як результат, опанування іноземною мовою, що дозволить використовувати її в якості засібу комунікації в **іншомовній культурі**.

Міжкультурна компетентність – це вміння, яке ми практикуємо і яке нам потрібно, коли зустрічаємось з представниками інших культур, і оскільки в епоху глобалізації та новітніх форм комунікації воно відіграє важливу роль у житті сучасної особистості, вивчення аспектів міжкультурної комунікації є необхідною складовою процесу опанування іноземною мовою.

Література:

1. Боднар А. Я., Верещагіна Т. О. Проблема міжкультурної комунікації у викладанні іноземної мови у ВНЗ. Наукові записки. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота / Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2007. Т.71. С. 15-19. – 196 –
2. Комлев Н. Г. Компоненты содержательной структуры слова. М.: КомКнига, 2006. 192 с. 3. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація. К.: ВЦ «Академія», 2012. 298 с.